

**MINISTERUL CONSTRUCȚIILOR
ȘI DEZVOLTĂRII REGIONALE**

AGENȚIA DE DEZVOLTARE REGIONALĂ NORD

R A P O R T

**privind implementarea Planului de activitate pentru anul 2010
perioada ianuarie - iunie 2010**

Iulie 2010

CUPRINS

Abrevieri	3
Introducere	4
Principalele activități ale Agenției de dezvoltare regională NORD în ianuarie - iunie 2010	
Dezvoltarea instituțională a Agenției de dezvoltare regională Nord	7
Finalizarea Strategiei de Dezvoltare Regională Nord	9
Identificarea și finanțarea proiectelor de dezvoltare regională pentru anul 2010 (Etapa I)	12
Dezvoltarea sistemului de monitorizare și evaluare a măsurilor de susținerea a dezvoltării regionale	17
Dezvoltarea și implementarea strategiei de comunicare a Agenției de dezvoltare regională Nord	19
Parteneriate public-private eficiente create cu donatorii externi	20
Alte activități	
Cooperarea cu partenerii de dezvoltare	
DFID/SIDA	21
GTZ	23
Vizite peste hotare efectuate de către colaboratorii ADR	24
Anexe	
Anexa 1 „Raport privind executarea bugetului instituției publice din contul cheltuielilor de bază”	
Anexa 2 „Surplusurile bugetare”	
Anexa 3 „Diferențe bugetare”	
Anexa 4 „Lista indicatorilor de progres în activitatea Agenției de dezvoltare regională Nord”	
Anexa 5 „Lista proiectelor pe priorități”	

Abrevieri

ADR Nord – Agenția de Dezvoltare Regională Nord
MCRD – Ministerul Construcțiilor și Dezvoltării Regionale
DGDR – Direcția Generală Dezvoltare Regională
RDN – Regiunea de Dezvoltare Nord
DR – Dezvoltare Regională
SNDR – Strategia Națională de Dezvoltare Regională
SDR Nord – Strategia de Dezvoltare Regională Nord
POR Nord – Planul Operațional al Regiunii Nord
DUP – Documentul Unic de Program
FNDR – Fondul Național de Dezvoltare Regională
CRD Nord – Consiliul Regional pentru Dezvoltare Nord
CNCDR – Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale
APL – Administrația Publică Locală
ONG – Organizație Non-guvernamentală
DFID – Departamentul Pentru Dezvoltare Internațională al Marii Britanii
SIDA – Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională
GTZ – Biroul de Cooperare Tehnică a Germaniei

Sumar

Agenția de Dezvoltare Regională Nord¹ (ADR Nord) este o instituție publică, non-profit, cu personalitate juridică, care funcționează în domeniul dezvoltării regionale². ADR Nord și-a lansat activitatea în decembrie 2009 în baza prevederilor Legii cu privire la Dezvoltarea Regională în Republica Moldova (Legea Nr. 438 din 28.12.2006). Activitatea ADR Nord este coordonată de Consiliul Regional pentru Dezvoltare Nord³ (CRD Nord), care include președinții Consiliilor Raionale din Regiunea de Dezvoltare Nord⁴ (RDN), reprezentanți din rândul primarilor, a antreprenorilor și liderilor societății civile. RDN include 11 raioane (Briceni, Ocnîța, Edineț, Soroca, Dondușeni, Drochia, Florești, Rîșcani, Glodeni, Fălești, Sîngerei) și municipiul Bălți.

ADR Nord are misiunea de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a întregii regiuni, urmărind reducerea decalajelor de dezvoltare a diferitor zone din regiune în favoarea locuitorilor ei.

Finanțarea ADR Nord este asigurată din Fondul Național de Dezvoltare Regională⁵, precum și din alte surse alternative precum proiectul ”Moldova: Cooperare în Dezvoltarea Regională” cu suportul financiar al DFID și SIDA, s.a.

Pentru asigurarea unei activități eficiente ADR Nord dispune de oficiu în clădirea Î.S. „Registru”, situată în piața Vasile Alecsandri, nr.8, mun. Bălți.

Prezentul raport privind implementarea planului de activitate al ADR Nord pentru anul 2010 este unul semestrial și vizează perioada 1 ianuarie – 30 iunie 2010.

Raportul semestrial al ADR Nord reflectă toate activitățile de instituționalizare a agenției, promovare a procesului de dezvoltare regională, suport în elaborarea și promovarea proiectelor regionale, asigurarea transparenței decizionale și financiare. Conform cadrului normativ al dezvoltării regionale, Planului de activitate al Direcției Generale de Dezvoltare Regională (DGDR) a Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale (MCDR) și Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională (SNDR), raportul relevă aspectele esențiale de activitate colaborativă a ADR Nord cu instituțiile de dezvoltare regională. Din momentul constituirii instituției publice ADR Nord, politica de dezvoltare regională a obținut conotații practice. Agenția a îndeplinit funcția de secretariat al CRD Nord și a

¹ *agenție de dezvoltare regională* - instituție publică necomercială, subordonată autorității de implementare a politicii de dezvoltare regională, creată pentru implementarea strategiei de dezvoltare regională și planului operațional (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale);

² *politică de dezvoltare regională* - activitate coordonată a autorităților administrației publice centrale și locale, a colectivităților locale și a organizațiilor neguvernamentale, orientată spre planificarea și realizarea unei dezvoltări social-economice teritoriale echilibrate, spre sprijinirea nemijlocită a dezvoltării social-economice a zonelor defavorizate (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale);

³ *consiliu regional pentru dezvoltare* - structură funcțională reprezentativă fără personalitate juridică creată în cadrul fiecărei regiuni de dezvoltare pentru elaborarea, promovarea și coordonarea implementării programelor de dezvoltare la nivel regional (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale);

⁴ *regiune de dezvoltare* - unitate teritorială funcțională ce reprezintă cadrul de planificare, evaluare și implementare a politicii de dezvoltare regională (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale);

⁵ *Fondul Național pentru Dezvoltare Regională* - sursă de finanțare a programelor și proiectelor orientate spre atingerea obiectivelor de dezvoltare regională (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale).

colaborat cu APL, ONG și agenții economici din RDN cu scopul de a realiza obiectivul de dezvoltare regională.

Prezentul raport este structurat în 2 compartimente.

Primul compartiment „Principalele activități ale Agenției de Dezvoltare Regională Nord în lunile ianuarie - iunie 2010” este realizat în conformitate cu obiectivele formulate în planul de activități al ADR Nord pentru anul 2010 și acțiunile implementate pentru atingerea acestor obiective.

Obiectivele planificate sunt:

- Dezvoltarea instituțională a Agenției de Dezvoltare Regională Nord
- Finalizarea Strategiei de Dezvoltare Regională Nord
- Identificarea și finanțarea proiectelor de dezvoltare regională pentru anul 2010
- Dezvoltarea sistemului de monitorizare și evaluare a măsurilor de susținere a dezvoltării regionale
- Dezvoltarea și implementarea Planului de informare și comunicare al Agenției de Dezvoltare Regională Nord
- Crearea parteneriatelor regionale (inclusiv parteneriate public-private eficiente cu donatorii externi)

Compartimentul doi al raportului intitulat „Alte activități” se referă la activitățile orientate spre cooperarea cu partenerii de dezvoltare a ADR Nord: Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Guvernului Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (DFID), Agenția Suedeză pentru Dezvoltare Internațională (SIDA), Biroul pentru Cooperarea Tehnică a Germaniei (GTZ), care au contribuit semnificativ la consolidarea ADR ca instituție performantă în domeniul dezvoltării regionale.

Pe parcursul primului semestru al anului 2010, ADR Nord a beneficiat de asistență tehnică din partea Proiectului “Moldova: Cooperare în Dezvoltarea Regională”, finanțat de DFID/SIDA în următoarele domenii: managementul administrativ, finanțe și contabilitate, managementul ciclului de proiecte, comunicare, evidența cadrelor, achiziții publice, monitorizare-evaluare-raportare; suport metodologic privind elaborarea Strategiei de Dezvoltare Regională și a Planului Operațional.

În aceeași perioadă ADR Nord a obținut suport din partea proiectului „Modernizarea serviciilor comunale” finanțat de Biroul Tehnic de Cooperare al Germaniei în domeniul elaborării proiectelor și creării bazelor de date.

Conlucrarea cu partenerii proiectelor internaționale de asistență tehnică a contribuit la consolidarea capacității instituționale a ADR Nord inclusiv la perfecționarea continuă a cadrelor responsabile de implementarea politicii de dezvoltare regională.

Rezultatele principale ale anului 2009:

- Au fost elaborate regulamentele de activitate și fișele de post ale angajaților ADR;
- Au fost confecționate însemnele și devizele ADR Nord;
- Au fost elaborate proiecte de buget pentru ADR Nord;
- Agenția de Dezvoltare Regională Nord a fost înregistrată oficial și a fost angajat directorul Agenției. Ca rezultat al concursului organizat de către MCDR, a fost selectat și numit în funcția de director al ADR Nord Dl Ion Bodrug.

Rezultatele principale obținute în semestrul I al anului 2010:

- Agenția de Dezvoltare Regională Nord a fost instituită: a fost organizat concursul pentru suplinirea posturilor vacante, au fost organizate training-uri pentru instruirea angajaților, agenția a fost dotată cu echipament și mobilier;
- Strategia de Dezvoltare Regională Nord a fost aprobată de către CRD Nord și reprezintă documentul de bază pentru identificarea proiectelor și programelor de dezvoltare regională.
- Manualul Operațional al FNDR a fost aprobat de către Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale⁶ (CNCDR), personalul agenției fiind instruit privind aplicarea procedurilor stipulate în manual.
- Primul Apel al Propunerilor de Proiecte a fost lansat la 10 mai 2010.
- Au fost consultate și colectate 39 proiecte regionale. Ca rezultat 37 proiecte au fost incluse în Planul Operațional Regional⁷ (POR).
- POR Nord a fost elaborat de către specialiștii ADR Nord împreună cu consultanții MDRD. POR Nord a fost aprobat de CRD Nord la 21 iunie 2010.
- Ghidul de comunicare a agenției a fost elaborat și aprobat de MCDR. Întru asigurarea unei transparențe maxime a activității instituțiilor responsabile pentru implementarea politicii de dezvoltare regională.

Activitățile principale ale ADR Nord descrise în prima parte a raportului sunt suplinite prin activitățile de colaborare cu donatorii descrise în ultima parte a documentului.

1. Dezvoltarea instituțională a Agenției de Dezvoltare Regională Nord

Activitățile Agenției de Dezvoltare Regională Nord (ADR Nord) au fost realizate în conformitate cu atribuțiile stabilite prin prevederile Legii nr.438 - XVI din 28 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.127 din 08.02.2008). Implementarea politicilor de dezvoltare regională în cadrul Regiunii Nord se realizează prin intermediul Agenției de Dezvoltare Regională Nord.

Politicile de dezvoltare regională în plan economic urmăresc reducerea discrepanțelor mediului economic prin înlăturarea decalajelor care constituie dezavantajele socio-economice al unora dintre zonele geografice, creînd oportunități pentru o creștere economică autentică. Reducerea și prevenirea creșterii decalajelor regionale este un obiectiv de bază al politicii regionale în care ADR joacă un rol de lider. În acest context, acțiunile întreprinse de ADR Nord au fost orientate spre atingerea scopului de bază, care se referă la îmbunătățirea performanțelor economice ale unor zone defavorizate din regiune. De la instituirea ADR Nord și până în prezent s-a realizat un proces complex de construcție și consolidare a capacităților instituționale pentru atingerea obiectivelor propuse. Privite din acest punct de vedere, activitățile desfășurate în cadrul ADR Nord au fost axate în principal pe: construcție instituțională, comunicare, informare și instruire.

⁶ *Consiliu Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale* - structură funcțională de competență generală fără personalitate juridică, constituită pentru aprobarea, promovarea și coordonarea obiectivelor de dezvoltare regională la nivel național (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale);

⁷ *plan operațional* - plan de implementare a strategiei de dezvoltare regională, prevăzut pentru 3 ani, care conține programele, proiectele și activitățile prioritare (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale).

Conform legislației în domeniul dezvoltării regionale, au fost create 6 regiuni de dezvoltare: Nord, Centru, Sud, UTA Găgăuzia, Transnistria și mun. Chișinău. În calitate de oraș de reședință a ADR Nord a fost stabilit mun. Bălți. Întru executarea prevederilor Hotărârii Guvernului privind dezvoltarea regională, a avut loc numirea în funcție a directorului ADR Nord, aprobarea Regulamentului Agenției și a Planului de activitate. ADR Nord a fost înregistrată oficial la Camera Înregistrării de Stat pe data de 15 decembrie 2009. În februarie 2010 a fost aprobat bugetul de către Consiliul Național de Coordonare a Dezvoltării Regionale.

Deoarece performanța unei organizații se bazează pe competența și realizările fiecărui angajat, au fost întreprinse acțiunile necesare pentru ca fiecare colaborator să-și identifice rolul său în cadrul Agenției și să contribuie la îndeplinirea obiectivelor acesteia. În acest scop, atenția a fost concentrată spre instruirea cât mai complexă a colaboratorilor. Ținând cont de faptul, că nivelul cunoștințele în domeniul dezvoltării regionale la etapa inițială este destul de redus, a fost necesară aplicarea programului de instruire a personalului agenției. Împreună cu partenerii și colaboratorii MCDR au fost identificate necesitățile de instruire atât pentru personalul ADR Nord, cât și pentru actorii regionali importanți (beneficiari finali, autorități locale, membrii CRD), ca urmare fiind realizată o serie de seminare și traininguri.

Tabelul 1. Activități de instruire

Nr.	Tema instruirii	Termeni	Locația	Nr. persoane instruite
1.	MoSEFF – Linia de Finanțare pentru Eficiența Energetică în Moldova	11 Februarie 2010	Chișinău	1
2.	Consolidarea capacităților instituționale pentru implementarea politicii de dezvoltare regională	23 – 25 Februarie 2010	Chișinău	6
3.	Elaborarea proiectelor de dezvoltare regională	27 Martie 2010	Bălți	6
4.	Managementul organizației	27 Martie 2010	Bălți	6
5.	Sistemul Național de Achiziții Publice	30 Martie 2010	Chișinău	3
6.	Managementul ciclului de proiect	30 Martie 2010	Bălți	6
7.	Dezvoltarea instituțională și Consolidarea organizațională	31 Martie 2010	Bălți	6
8.	Elaborarea instituțiogramei ADR Nord	7 Mai 2010	Bălți	6
9.	Training de coeziune a colectivului ADR Nord	12 – 13 Mai 2010	Bălți	5
10.	Atelier de lucru: ”Elaborarea POR”	3 Iunie 2010	Bălți	3
11.	Managementul ciclului de proiecte	4 Iunie 2010	Chișinău	3
12.	Training: ”IC – Contabilitate	16 – 17 Iunie 2010	Chișinău	2
13.	Training: ”Monitorizarea și evaluarea activităților de dezvoltare regională”	22 - 23 Iunie 2010	Chișinău	2
14.	Training: ”Reglementarea Muncii în Organizațiile Necomerciale”	22 - 23 Iunie 2010	Chișinău	2
15.	„Experiența Poloniei în domeniul dezvoltării regionale - asistență acordată în cadrul programului Small Grants”	30 Iunie 2010	Chișinău	2

Crearea unui portofoliu de proiecte la nivel regional a constituit una din activitățile importante ale ADR Nord. Astfel, în urma primului Apel al propunerilor de proiecte, au fost colectate 39 proiecte regionale din domeniul infrastructurii, turismului, mediului, și sectorului privat.

Activitatea de achiziții

În luna februarie 2010 au fost colectate cererile de oferte privind amenajarea sediului ADR Nord și dotarea cu mobilierul de birou. În luna martie a fost încheiat contractul privind proiectul de salarizare a angajaților, s-a încheiat contractul de locațiune pentru sediul agenției. În aprilie 2010 s-a elaborat planul de achiziții publice. La sfârșitul lunii aprilie a avut loc inventarierea mobilierului și echipamentului ADR.

În luna iunie a fost verificată lista bunurilor din actul de primire - predare al IPP. Neconcordanțele depistate în această listă și inventarul care este efectiv la agenție, informație care a fost comunicată la IPP.

În luna mai 2010 a fost stabilite relațiile contractuale cu prestatorul de produsele birotice, ca urmare fiind efectuate transferurile bancare și recepționarea ulterioară a rechizitelor de birou.

S-au achiziționat bunurile care erau strict necesare agenției pentru perioada strict determinată conform bugetului planificat a agenției.

Achizițiile efectuate au fost doar de valoare mică, o parte dintre bunurile agenției fiind donații.

Pe parcursul perioadei de raportare agenția este în proces de pregătire continuă a cadrelor pentru efectuarea procedurilor de achiziție publică prin licitații deschise și cererilor ofertelor de prețuri. În primul rând sunt susceptibile de a fi inițiate licitațiile pentru proiectele finanțate de GTZ.

2. Finalizarea Strategiei de Dezvoltare Regională Nord

Strategia de dezvoltare regională⁸ (SDR) pentru Regiunea de Dezvoltare Nord (RDN) reprezintă un document de politici publice care are în vizor etapa de dezvoltare pe termen mediu a regiunii. Strategia este coerentă cu cele mai importante documente de politici în domeniul dezvoltării regionale (DR):

- Strategia Națională de Dezvoltare (SND) pentru anii 2008-2011, care identifică dezvoltarea regională drept unul din cele cinci priorități naționale și exprimă responsabilitatea asumată de Guvern la implementarea politicilor de stat în domeniul dezvoltării regionale.
- Strategia Națională de Dezvoltare Regională⁹ (SNDR), care este principalul document sectorial de planificare a politicii administrat de Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale.

Strategia de Dezvoltare a Regiunii Nord (SDRN) facilitează și promovează dezvoltarea economică și socială integrată la nivel regional pentru contribuirea la realizarea obiectivelor de dezvoltare regională de durată medie. SDRN se bazează pe evaluarea detaliată economică, socială și de mediu a potențialului regiunii Nord efectuată în baza constatărilor rezultate din numeroasele studii, inclusiv cele economice și sociale, raportul despre mediul ambiant, studiul privind dezvoltarea sectorului privat, studiul privind dezvoltarea sectorului drumurilor, IDAM și alte date statistice.

⁸ *Strategie de dezvoltare regională* - document al politicii de dezvoltare regională pe termen mediu (7 ani) care identifică priorități, include proiecte și măsuri specifice pentru implementarea acestei politici în cadrul regiunii de dezvoltare (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale);

⁹ *Strategie națională de dezvoltare regională* - principal document de planificare a dezvoltării regionale care reflectă politica națională în domeniu și introduce mecanismele naționale ale acestei dezvoltări (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale);

Principiul de participare activă a partenerilor locali și regionali a fost urmărit pe parcursul întregului proces de elaborare a SDRN. În anii 2008 – 2009 au fost create Grupurile de Lucru regionale (GL), care au întrunit partenerii guvernamentali și ne-guvernamentali, creând astfel parteneriate durabile la nivelul stabilirii priorităților DR, care urmează a fi realizate și ulterior la promovarea proiectelor în DR. Cota medie de participare a femeilor în GL este de cca. 21%. Au fost organizate conferințe și ateliere de lucru pentru GL, inclusiv cu invitarea reprezentanților mass media și a experților din regiuni și din Chișinău, pentru a asigura o diseminare uniformă și o înțelegere clară a obiectivelor DR, a schemelor financiare, situației curente la nivel regional și intra-regional de către toți partenerii, și pentru a implica toate părțile interesate în elaborarea documentelor strategice și consultările publice.

Formatul grupurilor a asigurat o reprezentare echitabilă a autorităților administrației publice locale din toate raioanele Regiunii, a sectorului privat, a societății civile – prin prezența ONG-urilor, asociațiilor de afaceri. În total au avut loc 7 sesiuni de lucru a GL în rezultatul cărora a fost definită analiza SWOT¹⁰ sectorială, formulată viziunea strategică, prioritățile și măsurile de dezvoltare a Regiunii Nord, care au fost puse la baza elaborării Strategiei de Dezvoltare a RD Nord. În anul 2010 Agenția de Dezvoltare Regională Nord s-a încadrat la etapa de finalizare a strategiilor.

Tehnologia de elaborare a SDRN a fost realizată în patru etape:

Etapa 1 – formarea Grupurilor de lucru (GL) specializate pe domenii sectoriale compuse din reprezentanți ai APL-lor, ONG-lor și agenților economici din regiune, care au efectuat analiza SWOT a situației la nivel de regiune și au formulat viziunea strategică de dezvoltare;

Etapa 2 – formularea priorităților și măsurilor de planificare a dezvoltării regiunii Nord;

Etapa 3 – procesul de consultare cu experți naționali și internaționali, la finele căreia a fost elaborat proiectul SDR Nord;

Etapa 4 – expunerea documentului pentru consultări publice și aprobarea variantei finale a SDR Nord de către CRD Nord.

În perioada februarie-martie 2010 ADR Nord a organizat procesul de consultare a SDR Nord (document elaborat de MCDR cu sprijinul MDRD). Textul strategiei a fost expediat prin poșta electronică către consultare la toate APL din Regiunea de Dezvoltare Nord, exponenților domeniului asociativ și reprezentanților sectorului economic privat. În final au fost colectate 16 propuneri de îmbunătățire a strategiei (4 - metodologice, 1 – conceptuală, 2 – politice, 9 – gramaticale) din care ulterior 4 au fost acceptate de către ADR Nord, MCDR și CRD Nord. În strategie a fost inclusă prioritatea de finanțare a zonelor defavorizate, situațiile de forță majoră, necesitatea actualizării datelor statistice pe care se bazează Strategia.

La 26.03.2010 varianta finală a SDR Nord a fost prezentată spre aprobare CRD Nord, care a promovat cu succes documentul propus.

Promovarea politicilor de dezvoltare regională și accentul Guvernului asupra descentralizării deschide noi perspective pentru dezvoltarea regiunii. Planificarea evoluției RDN se bazează pe investirea în unirea eforturilor intersectoriale întru dinamizarea dezvoltării social-economice, realizarea potențialului propriu al regiunii prin diversificarea activităților economice și sporirea gradului de tehnologizare a mediului de afaceri.

În acest context, prioritățile definite de SDRN și măsurile cantitative consecvente implementării planului de dezvoltare sunt:

¹⁰ Analiza SWOT reprezintă un instrument de planificarea strategică care examinează Puncte tari, Puncte slabe, Oportunități și Pericole.

Prioritatea 1. Reabilitarea infrastructurii fizice (drumuri, rețele de apă și canalizare);

Prioritatea 2. Susținere la dezvoltarea sectorului privat și pieței forței de muncă;

Prioritatea 3. Îmbunătățirea mediului ambiant și sporirea atractivității turistice.

SDR Nord va fi concretizată în Planul Operațional Regional Nord, care va constitui principalii indicatori de dezvoltare socio-economică (infrastructurali, economici, demografici, sociali). Planurile Anuale de Implementare¹¹ vor fi raportate la datele statistice în așa mod, ca periodic să fie evaluat graficul creșterii indicilor de dezvoltare socio-economică a regiunii. Sistemul de activități operaționale atribuie strategiei un caracter flexibil, modificabil în funcție de circumstanțe.

Planul Operațional Regional (în continuare POR), se instituie în conformitate cu prevederile Legii nr. 438-XVI din 28.12.2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova. Acest document-cadru reflectă procesul de implementare a Strategiei de Dezvoltare Regională pentru o perioadă de 3 ani, care conține 8 programe (axate pe cele 3 priorități ale strategiei), 37 de proiecte și activitățile prioritare ale ADR NORD, include costul proiectelor, identifică indicatorii de produs și de rezultat pentru proiecte și activități. Documentul este elaborat de către ADR NORD cu asistența tehnică a MCDR și proiectului „Moldova: Cooperare în Dezvoltarea Regională” (MDRD). POR Nord a fost aprobat de CRD Nord prin decizia Nr. 3/5 din 21 iunie 2010, „Cu privire la aprobarea POR pentru anii 2010- 2012”.

Obiectivul general al POR este de a crea platforma de implementare a Strategiei prin ciclul de programe, proiecte și activități prioritare pentru anii 2010–2012. În fiecare an POR v-a fi actualizat în corespundere cu noile apeluri de propuneri de proiecte.

În acest context este importantă mobilizarea capacităților actorilor regionali și ale grupurilor de interes, încurajând angajamentul lor de a contribui la dezvoltarea regională și locală prin soluționarea problemelor și utilizarea durabilă a resurselor. Astfel, în cadrul ședinței Consiliului Regional pentru Dezvoltare, care a avut loc în data de 21 iunie 2010, a fost aprobat Planul Operațional Regional Nord (POR Nord) pentru anii 2010-2012.

Sursa principală de finanțare a DR este Fondul Național de Dezvoltare Regională (FNDR), care constituie 1% din bugetul statului (134,5 mln MDL). Alte surse complementare sunt transferurile cu destinație specială, resurse proprii ale APL nivelul I și II, la fel și programele de granturi internaționale. O parte din proiectele colectate din RDN vor fi incluse în Documentul Unic de Program¹² (DUP) și vor fi finanțate din fond, iar cealaltă parte va fi finanțată din fonduri internaționale.

SDR Nord include următoarele capitole:

Introducerea care constituie următoarele subiecte: importanța dezvoltării regionale, contextul strategic, procesul și principiile de elaborare a strategiei, principiile de susținere a dezvoltării regionale.

Capitolul I-II conține: analiza situației existente cu date generale privind amplasarea geografică și dezvoltarea spațială, conectivitatea, accesibilitatea, infrastructura, demografia, dezvoltarea economică, situația socială și capacitățile instituțiilor din RDN.

Capitolul III-V conține: analiza SWOT a regiunii. Viziunea strategică, prioritățile și măsurile de implementare a obiectivelor.

¹¹ *plan anual de implementare* - document de planificare anuală a procesului de implementare a Strategiei naționale de dezvoltare regională (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale).

¹² *Document Unic de Program* - document guvernamental, elaborat în baza strategiilor de dezvoltare regională și a planurilor operaționale regionale, de programare pe termen scurt (3 ani) a implementării politicii de dezvoltare regională (Legea Nr. 438 din 28.12.2006, Noțiuni principale).

Capitolul VI-VII conține: monitorizarea, raportarea, evaluarea, cadrul de resurse și finanțare existente, anexe în care grafic sunt reprezentate datele cu privire la fundamentele Strategiei și planurile de dezvoltare.

După aprobare SDR Nord a fost plasată pe site-ul agenției www.adrnord.md, anunțând în presa locală despre eveniment.

În cadrul evenimentului de inaugurare a ADR Nord la data de 23 aprilie 2010 în sala de ședințe a fost prezentat un film cu subiecte din conținutul Strategiei de Dezvoltare a Regiunii NORD. În dosarele membrilor CRD Nord și invitațiilor la inaugurare au fost incluse materiale promoționale cu informații despre prioritățile strategiei.

În perioada 10 Mai – 10 Iunie 2010 în timpul campaniei de informare a APL-lor din regiune privind accesarea resurselor financiare din Fondul Național de Dezvoltare Regională, colaboratorii ADR Nord în mod colectiv sau individual au oferit consultanță reprezentanților primăriilor și consiliilor raionale despre prioritățile, măsurile și indicatorii de progres prevăzuți în Strategie și necesari de utilizați în proiectele de dezvoltare regională.

În luna iunie 2010 ADR Nord în colaborare cu MCDR și MDRD a elaborat un rezumat de ½ volum al SDR Nord pentru editarea ulterioară a textului în limbile română, rusă și engleză, având ca scop facilitarea studierii documentului de către publicul larg.

3. Identificarea și finanțarea proiectelor de dezvoltare regională pentru anul 2010 (Etapa I)

Lansarea primului Apel al Propunerilor de Proiecte (în continuare APP I) a avut loc pe 10 mai 2010 de către Ministrul MCDR, DI Marcel Răducan în baza deciziei CNCDR. ADR Nord a mediatizat anunțul prin 5 publicații plasate în presa locală și regională.

În scopul informării reprezentanților APL de nivelul I și II au fost organizate și realizate 7 seminare cu deplasare în teritoriu, la care au fost invitați reprezentanți ai APL, ONG și presei. Circa 600 participanți au fost informați asupra posibilităților accesării surselor FNDR, familiarizați cu formatul cererii de finanțare și condițiile incluse în „Instrucțiunea pentru utilizatori”.

Tabelul 2. Seminare de informare privind primul APP

Nr.	Data	Locul desfășurării	Participanți
1	14 mai	mun. Bălți – incinta Primăriei	Reprezentanții APL, ONG și mass media din mun. Bălți și r-l Sîngerei
2	18 mai	or. Florești – incinta Consiliului Raional	Reprezentanții APL, ONG și mass media din r-l Florești
3	19 mai	or. Drochia – în incinta Consiliului Raional	Reprezentanții APL, ONG și mass media din r-le Drochia și Rîșcani
4	19 mai	or. Soroca – incinta Consiliului Raional	Reprezentanții APL, ONG și mass media din r-l Soroca
5	20 mai	or. Dondușeni – incinta Consiliului Raional	Reprezentanții APL, ONG și mass media din r-le Dondușeni și Ocnița
6	20 mai	or. Edineț – incinta Consiliului Raional	Reprezentanții APL, ONG și mass media din r-le Edineț și Briceni
7	21 mai	mun. Bălți – incinta Primăriei	Reprezentanții APL, ONG și mass media din mun. Bălți, r-le Fălești și Glodeni

În scopul asigurării calității proiectelor regionale la Bălți au fost organizate 4 ședințe comune de consultanță (26 și 27 mai, 2 și 3 iunie) și 71 de consultări individuale. Procedura de recepționare a proiectelor regionale, finisată pe 10 iunie 2010, s-a soldat cu depunerea a 39 propuneri de proiecte regionale. În cadrul ședinței Comisiei de verificare administrativă din 11 iunie 2010, 2 proiecte nu au fost validate, celelalte 37 fiind în corespundere cu criteriile stabilite. Ședința Grupului de lucru s-a desfășurat în strict conformitate cu prevederile „Îndrumarului privind verificarea administrativă și examinarea preliminară a propunerilor de proiecte în domeniul dezvoltării regionale”, elaborat de MCDR.

Componența Grupului de verificare a fost următoarea: 1 repr. MCDR, 2 repr. ai CRD Nord și 2 repr. ai ADR Nord.

Distribuirea proiectelor pe măsurile din cadrul priorităților a fost după cum urmează:

măsura 1.1 - 12 ; măsura 2.2 - 5 ; măsura 3.2 - 6 ;
măsura 1.2 - 7 ; măsura 2.3 - 1 ; măsura 3.3 - 0 ;
măsura 1.3 - 0 ; măsura 2.4 - 1 ; măsura 3.4 - 3 .
măsura 2.1 - 2 ; măsura 3.1 - 1 ;

Proiectul „Facilitarea creării parteneriatelor regionale durabile” înaintat de ADR Nord se încadrează la toate prioritățile, dar măsura concretă pentru care să fie clasificat nu a fost posibil de a fi stabilită.

Fiecare proiect a primit nota medie de la fiecare membru a grupului de lucru (exceptând situațiile de aplanare a conflictelor de interese, și absența temporară a unui membru) conform „Grilei

de examinare preliminară a propunerilor de proiecte”. Cinci criterii din această grilă: Proiectul corespunde priorităților Strategiei de Dezvoltare Regională, impactul regional al proiectului, potențialul de multiplicare a proiectului, contribuția activităților proiectului la dezvoltarea zonelor defavorizate, gradul de pregătire/maturitate a propunerii de proiect, în baza acestora membrii grupului de lucru au comparat propunerile de proiecte, și au oferit punctajele pentru fiecare criteriu conform baremului.

La ședința CRD Nord din 21 iunie a anului curent 37 proiecte regionale au fost incluse în POR Nord prin decizia CRD Nord, din ele doar 28 fiind remise spre procedura de selectare în cadrul Comisiei de Evaluare. Cele 9 proiecte care nu au fost evaluate, sunt în responsabilitatea ADR Nord pentru a fi identificate alte surse alternative de finanțare .

În scopul intensificării procesului de atragere a investițiilor și surselor programelor de finanțare în Regiunea de Dezvoltare Nord, a fost acordată asistență tehnică în formularea proiectelor din alte surse de finanțare (FISM, Fondul Ecologic, etc.). Concomitent ADR Nord evaluează concursurile de finanțare active, le publică pe pagina web. Colaboratorii agenției au creat și reactualizează permanent baza de date a finanțatorilor.

În baza proiectelor selectate din regiunea de Nord a R. Moldova, ADR Nord a elaborat Planul Operațional Regional Nord care are următoarea constituție:

Programul 1	Programul 2	Programul 3	Programul 4	Programul 5	Programul 6	Programul 7	Programul 8
Extinderea și reabilitarea sistemelor de aprovizionare cu apă și canalizare	Reconstrucția, reabilitarea și amenajarea drumurilor regionale și locale	Dezvoltarea infrastructurii serviciilor aeroportuare și crearea punctelor de trecere a frontierei	Dezvoltarea resurselor umane	Dezvoltarea IMM și a infrastructurii de afaceri	Protecția mediului ambiant și prevenirea calamităților naturale	Îmbunătățirea atractivității turistice	Activități prioritare pentru implementarea SDRN

Programele constituie următoarele proiecte:

Programul 1:

Proiect 1.1 Îmbunătățirea situației social-economice a comunităților dezavantajate a unei zone din RDN prin construcția branșamentului spre or. Drochia la apeductul Soroca-Bălți;

Proiect 1.2 Alimentarea orașului Fălești cu apă din râul Prut;

Proiect 1.3 Finisarea construcției Apeductului magistral Bălți-Sîngerei cu ramificații comunitare;

Proiect 1.3 Finisarea construcției Apeductului magistral Bălți-Sîngerei cu ramificații comunitare;

Proiect 1.4 Construcția apeductului și canalizării în cartierul Bălțul Nou;

Proiect 1.5 Servicii calitative de apă și canalizare în orașul Otaci pentru mediu curat în regiunea de nord;

Proiect 1.6 Modernizarea sistemului de alimentare cu apă și canalizare - Îmbunătățirea calității vieții;

Proiect 1.7 Eco-salubritate rurală în zona Costești-Stîncă;

Proiect 1.8 Renovarea capitală a sistemului de canalizare a s. Baraboi, r. Dondușeni;

Proiect 1.9 Sistemul de alimentare cu apă a satului Petrușeni, Rîșcani;

Proiect 1.10 Sistem comunitar integrat de management al apelor;

Proiect 1.11 Reconstrucția rețelelor și sistemului de canalizare în or. Ocnița, r-l Ocnița, sectorul nr.7 (spitalul raional Ocnița) Stația de purificare biologică cu o capacitate de 20 m³/zi amplasată în s. Paustovo, com. Lipnic;

Proiect 1.12 Calitatea apei, o provocare fără frontiere.

Programul 2:

Proiect 2.1 Renovarea străzii centrale din or. Edineț;

Proiect 2.2 Reabilitarea rețelei de drum public local Pîrlița-Dumbrăveni-Vădeni-Florești, în lungime de 13,3 km;

Proiect 2.3 Dezvoltarea potențialului rutier și turistic al zonei Răut din or. Florești;

Proiect 2.4 Reparația drumului L-37 Lipcani-Balasinești-Corjeuți-Tîrnova, sectorul din s. Corjeuți și s. Trinca;

Proiect 2.5 Dezvoltarea traseelor turistice din regiune prin reconstrucția căilor de acces către muzeul național de istorie;

Proiect 2.6 EcoLumină pentru o dezvoltare autosustenabilă a comunei și eco-educație regională.

Programul 3 nu are nici un proiect, fiindcă nu a avut inițiative din partea aplicanților din RDN.

Programul 4:

Proiect 4.1 Facilitarea creării parteneriatelor regionale durabile.

Programul 5:

Proiect 5.1 Conectarea ZEL „Bălți” la utilitățile municipale: apă, canalizare, electricitate, drumuri de acces;

Proiect 5.2 Reducerea șomajului în zonele turistice ale RDN prin dezvoltarea afacerilor mici și mijlocii;

Proiect 5.3 Atragerea investițiilor în mediul rural prin proiecte de parteneriat public privat;

Proiect 5.4 Inaugurarea incubatorului de afaceri din comuna Larga – un factor important în activitățile privind măsurile active de ocupare a tineretului din regiune;

Proiect 5.5 Asociațiile de Cooperare Intercomunitară – premisă pentru DEL;

Proiect 5.6 Centru Creativ – Inovativ PRO Cariera;

Proiect 5.7 Susținerea dezvoltării sectorului privat din zonele rurale prin elaborarea portalului informațional;

Proiect 5.8 Oportunități de realizare a produselor alimentare cu creșterea veniturilor populației;

Proiect 5.9 Performanță economică prin instruire de excelență.

Programul 6:

Proiect 6.1 Sistem de management a deșeurilor în comuna Tătărauca Veche, raionul Soroca;

Proiect 6.2 Crearea la nivel regional a unui sistem integrat de management al deșeurilor menajere solide, or. Lipcani, r-l Briceni;

Proiect 6.3 Stabilirea unui sistem de management integrat al deșeurilor menajere solide în Regiunea de Dezvoltare Nord or. Soroca;

Proiect 6.4 Finisarea construcției poligonului pentru acumularea, sortarea și valorificarea deșeurilor menajere pentru 3 primării (7 localități): or. Biruința, Alexăndreni (s. Alexăndreni, s. Heciul Vechi, s. Grigorești, s. Țîplești, s. Țîpletești), s. Heciul Nou;

Proiect 6.5 Extinderea și regionalizarea serviciilor de administrare a deșeurilor menajere;

Proiect 6.6 Iazul Țîra-Perla Floreștiului;

Proiect 6.7 Solidari pentru un mediu ecologic curat com. Cremenciug, r. Soroca;

Proiect 6.8 Modernizarea sistemului de încălzire în Liceul Teoretic Cosăuți.

Programul 7:

Proiect 7.1 Intersecții culturale.

Programul 8:

1. Dezvoltarea instituțională a ADR și creșterea capacităților regiunii în atragerea de fonduri (este constituit din 4 activități de tematică de bază);

2. Îmbunătățirea Parteneriatelor la nivel regional (este constituit din 5 activități de tematică de bază);
3. Asigurarea monitorizării și evaluării activităților organizate pe teritoriul RDN (este constituit din 3 activități de tematică de bază);
4. Crearea bazelor de date și acumularea materialelor suport pentru lansarea proiectelor în domeniile prioritare de dezvoltare a RDN (este constituit din 6 activități de tematică de bază);
5. Promovarea ADR, asigurarea comunicării cu regiunea și eficientizarea comunicării intra-regionale (este constituit din 12 activități de tematică de bază).

La nivel de activități complementare proiectelor numeric programul 1 constituie 8 activități suplimentare, programul 4 – 4 activități, programul 5 – 2 activități, programul 6 – 11 activități. Toate activitățile vor fi realizate de către ADR Nord din surse proprii de finanțare.

4. Dezvoltarea sistemului de monitorizare și evaluare a măsurilor de susținere a dezvoltării regionale

În scopul asigurării monitorizării și evaluării (M&E) activităților organizate pe teritoriul Regiunii de Dezvoltare Nord au fost planificate 3 sisteme de M&E care urmează să aprecieze atât funcționalitatea agenției ca instituție ce gestionează implementarea SDR Nord, precum și modul de realizare a POR Nord pentru anii 2010 – 2012.

Acestea sînt:

- Sistemul de monitorizare și evaluare a activității ADR,
- Sistemul de monitorizare și evaluare a proiectelor în curs de implementare,
- Sistemul de evaluare a impactului proiectelor implementate.

La această etapă sistemele ce se referă la *monitorizarea și evaluarea proiectelor în curs de implementare și evaluarea impactului proiectelor implementate* sînt în curs de elaborare și urmează să fie definitivate.

În perioada de raportare, ca prioritate, accentul a fost plasat pe elaborarea și aplicarea sistemului de monitorizare și evaluare a activității ADR Nord.

Monitorizarea este un proces continuu cu rol important în confirmarea progresului înregistrat. Acest proces ajută la determinarea gradului de atingere a obiectivelor și la identificarea problemelor precum și la stabilirea măsurilor preventive necesare. Sistemul de monitorizare se bazează pe o evaluare periodică și constituie un mecanism de prelucrare și analiză a informațiilor într-un mod coerent.

În acest context, crearea capacităților de monitorizare și evaluare în cadrul ADR a fost atinsă prin participarea angajaților în activitățile de instruire tematică, realizată în luna iunie 2010. Pe parcursul semestrului I a anului 2010 angajații ADR Nord au elaborat rapoarte săptămânale, lunare și semestriale de activitate în domeniul DR. Aceste rapoarte sînt prezentate Ministerului Construcțiilor și Dezvoltării Regionale. Conform Regulamentului Agenției de Dezvoltare Regională, agenția va prezenta Consiliului Regional pentru Dezvoltare Nord, rapoarte anuale privind implementarea Strategiei de dezvoltare regională și a planului operațional. Specialistul în planificare și probleme strategice și specialistul în elaborarea proiectelor, monitorizare și evaluare au evaluat propunerile de proiecte parvenite din teritoriu elaborând notele informative și grila de verificare administrativă a acestora.

Elaborarea sistemului de gestionare a datelor și bazei de date în cadrul instituției a reprezentat un proces continuu. Conceptul sistemului de gestionare a datelor cuprinde:

- Baza de date privind APL din RDN;
- Baza de date cu privire la ONG din RDN;
- Baza de date cu privire la Agenții economici din RDN;
- Baza de date la mass-media din RDN;
- Baza de date la proiectele implementate în ultimii 5 ani în RDN;
- Baza de date la patrimoniul turistic al RDN;
- Baza de date la documentele de planificare ale APL-ilor din RDN;
- Baza de date privind strategiile naționale din diverse domenii.

Un capitol important în procesul de comunicare externă cu principalii actori regionali și cu publicul larg se referă la diversele metode aplicate pentru diseminarea informației despre acțiunile realizate și rezultatele obținute, precum și la informarea privind activitatea în proces a agenției. Astfel, părțile interesate au fost informate despre procesul decizional a agenției, desfășurarea consultărilor și a ședințelor publice, precum și a deciziilor aprobate. În scopul asigurării transparenței decizionale, au fost folosite mai multe procedee de informare:

- Pagina web oficială.
- Difuzarea comunicatelor de presă în mijloacele de informare locale.
- Afișarea informației în spațiu accesibil publicului.
- Elaborarea și difuzarea buletinului informativ părților interesate.

5. Dezvoltarea și implementarea strategiei de comunicare a Agenției de dezvoltare regională Nord

Elaborarea strategiei de comunicare a fost realizată prin intermediul activităților cu participarea colaboratorilor ADR Nord. Prima etapă include seminarul organizat la 13 iulie 2010 de MCDR și MDRD în domeniul comunicării. A doua etapă se referă la atelierile de lucru la sediul agenției în cadrul cărora s-a conturat strategia de comunicare. Prin contribuția specialistului în comunicare de la ADR Nord și a celui de la MDRD, împreună cu specialiștii și consultanții agenției a fost elaborat Ghidul de comunicare, care reprezintă un element de bază al Strategiei de comunicare.

Activitățile de comunicare a ADR Nord au avut scopul de a promova prioritățile dezvoltării regionale, a acțiunilor întreprinse și rezultatelor atinse de către agenție în procesul de dezvoltare regională.

Ca urmare a activităților de informare și publicitate realizate de către ADR Nord putem menționa următoarele rezultate:

- Elaborarea planului de comunicare;
- Lansarea paginii de internet a ADR Nord;
- Distribuirea materialelor promoționale ale ADR Nord;
- Elaborarea și difuzarea buletinului electronic lunar, care reflectă activitatea ADR Nord;
- Elaborarea comunicatelor de presă a evenimentelor ADR Nord;
- Crearea bazei de date a mass-media regională și națională;
- Organizarea seminarelor, întrunirilor cu potențialii beneficiari;
- Oferirea consultanței pentru potențialii beneficiari (la birou, prin telefon) privind criteriile de eligibilitate, completarea cererii de finanțare, managementul proiectelor;
- Elaborarea bazei de date a ONG din regiune;

- Completarea și colectarea chestionarelor pentru acumularea datelor statistice privind stadiul de pregătire a proiectelor implementate și în curs de implementare;
- Site-ul ADR Nord a înregistrat peste 800 de vizitatori unici. Datele contorului integrat la pagina web;
- Oferirea a 71 de consultări pentru potențialii solicitanți la sediul ADR Nord;
- Familiarizarea a 401 beneficiari cu Instrucțiunea pentru utilizatori în cadrul a 7 seminare de informare realizate în RDN;
- Elaborarea a 10 comunicate de presă, care au fost transmise presei locale, posturilor de radio și televiziune locală.

Pentru etapa următoare, ADR Nord va continua să asigure o informare transparentă și corectă a tuturor beneficiarilor precum și a publicului larg. Acțiunile de informare și comunicare vor fi orientate spre atingerea obiectivelor strategiilor de dezvoltare regională, promovarea regiunilor în vederea atragerii investițiilor. Pentru îmbunătățirea comunicării cu mass media vor fi organizate ședințe comune și workshopuri-uri, vor fi distribuite materiale informative, vor fi planificate vizite de studiu în țară și peste hotare. O oportunitate în acest sens ar fi stabilirea relațiilor cu misiunile diplomatice și factorii interesați care pot promova regiunea în cadrul târgurilor și conferințelor internaționale.

6. Parteneriate public-private eficiente create cu donatorii externi

Pe parcursul semestrului I a anului 2010 ADR Nord a studiat potențialii donatori externi și agenții economici la nivel de interese comune și posibilele inițieri de parteneriate publice-private. Baza de date acumulată permite efectuarea primilor pași începând cu luna iulie 2010.

La moment agenția colaborează cu S.A. I.C.N., „ACVAAPARAT” pentru stabilirea relațiilor de parteneriat. În rezultatul acestor relații este posibilă implementarea proiectului de dezinfectare/debacterizare a surselor de apă potabilă în Regiunea de Dezvoltare Nord. Un mare avantaj îl constituie faptul că agentul economic propune producerea aparatelor „RIF-1”, care în masă poate fi utilizat la aducțiunile locale și în fântâni prevenind astfel epidemiile. În baza parteneriatului dintre ADR Nord și „Acvaaparat” se vor atrage resurse financiare de la donatorii externi pentru tratarea apelor din regiune. Pentru realizarea scopului ADR Nord va plasa pe site-ul www.admord.md propunerea de investiție în proiectul de producere a aparatelor „RIF-1”, promovând astfel interesele comune a instituțiilor și populației din RDN.

7. Colaborarea cu proiectul „Moldova: cooperare în dezvoltarea regională” finanțat de DFID și SIDA

DFID (Departamentul pentru Dezvoltare Internațională al Guvernului Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord) este un partener de dezvoltare al ADR Sud. Colaborarea cu DFID se realizează prin intermediul proiectului „Moldova: Cooperare pentru Dezvoltarea Regională”(MDRD). Scopul general al proiectului, este să contribuie la o creștere economică inclusivă și la reducerea sărăciei în Moldova prin elaborarea, promovarea și implementarea politicilor de dezvoltare regională, care constituie o prioritate strategică a Guvernului Republicii Moldova, descrisă în Strategia Națională pentru Dezvoltare Regională.

Proiectul „Moldova: cooperare în dezvoltarea regională” (MDRD) este implementat de Institutul de Politici Publice în parteneriat cu University of Birmingham și Oxford Policy Management din Mare Britanie, suportul financiar fiind asigurat de DFID și SIDA

Proiectul este axat pe următoarele direcții de activitate:

1. Consolidarea capacităților instituțiilor de dezvoltare regională la nivel național și regional.

În cadrul acestei direcții, pe parcursul perioadei de raportare proiectul MDRD a oferit suport semnificativ în crearea și asigurarea funcționalității ADR Nord. Astfel în perioada februarie – martie 2010 cu suportul proiectului MDRD a fost amenajat sediul ADR Nord.

Proiectul MDRD a acordat suport în vederea dotării Agenției cu mobilierul și tehnica de birou necesară. A fost procurat și instalat la ADR un program computerizat de contabilitate financiară, au fost organizate sesiuni de training în vederea utilizării acestuia.

Cu suportul MDRD au fost organizate un șir de seminare de nivel național care au contribuit semnificativ la consolidarea capacităților ADR în realizarea politicilor de dezvoltare regională.

În cadrul proiectului MDRD au fost angajați 2 consultanți regionali care oferă suport logistic angajaților ADR Nord.

Cu contribuția experților din cadrul proiectului MDRD finanțat de DFID/SIDA au fost elaborate un șir de documente importante pentru asigurarea funcționalității ADR cât și pentru realizarea politicii de dezvoltare regională în Moldova. Printre acestea pot fi menționate:

- Strategia Națională de Dezvoltare Regională
- Strategia de Dezvoltare Regională Nord
- Manualul Operațional al ADR
- Planul Operațional Regional Nord
- Planul de informare și comunicare în cadrul dezvoltării regionale.

2. Operaționalizarea unui sistem de monitorizare și evaluare transparent și responsabil.

În acest context în perioada de raportare consultantul proiectului MDRD în M & E, Anne Thomson (OPM), a întreprins două călătorii în Moldova în lunile mai și iunie pentru a instrui personalul MCRD și ADR în ceea ce privește punerea în aplicare a sistemului de M & E în dezvoltarea regională. Pe parcursul a două vizite au fost:

- revizuite capacitățile ADR de a prelua M & E în dezvoltarea regională;
- elaborat un modul de instruire în domeniul operațiunilor de M & E în MCRD și ADR;
- instruit personalul ADR și MCRD implicat în M & E;
- revizuite formele de rapoarte în M & E, elaborate de către MCRD pentru a asigura conformitatea cu toate documentele de politici în DR (POR, manuale DR, SDR, SNDR, SND, legile și regulamentele în DR).

Instruirea a inclus:

1. Introducere generală în M & E
2. Structura raportării în M & E în domeniul dezvoltării regionale în Moldova
3. Monitorizarea la nivel de proiect
4. Monitorizarea Strategiilor de Dezvoltare Regională.

Cu suportul financiar al proiectului MDRD a fost amenajat sediul ADR Nord și au fost procurate echipamentul și mobilierul pentru buna activitate a angajaților: calculatoare, seturi multifuncționale, laptopuri, rechizite, mobilier, birotică.

Suportul tehnic s-a exprimat într-un șir de sesiuni de instruire seminare, conferințe, ateliere de lucru pe diverse tematici:

- Consolidarea capacității instituționale pentru implementarea politicii de dezvoltare regională
- Elaborarea documentelor strategice ale ADR: SDR NORD, POR-ul,
- Managementul resurselor umane,
- Procedura achizițiilor publice,
- Managementul financiar al ADR,
- Instruirea aplicanților în cadrul APP ,
- Evaluarea și monitorizarea procesului dezvoltării regionale.
- Comunicarea pe interior și exterior.
- Parteneriatele PP și rolul lor la realizarea proiectelor regionale.

De asemenea s-a beneficiat de suport logistic permanent prin consultarea angajaților, atât în cadrul ADR Nord cât și în cadrul ministerului la care apelăm cu diversele probleme apărute în cadrul activității. S-a simțit suportul considerabil al proiectului „Moldova: cooperare în dezvoltarea regională” atât în organizarea ședințelor CDR NORD, cât și la organizarea seminarelor de instruire ale aplicanților.

Cu suportul și implicarea angajaților proiectului au fost realizate multe lucruri de promovare a activității Agenției: bannere, prospecte, calendare, cărți de vizită, pagină web, pliante etc.

8. Colaborarea cu proiectul „Modernizarea serviciilor comunale în Republica Moldova” finanțat de GTZ

Biroul de Cooperare Tehnică a Germaniei (GTZ) implementează proiectul ”Modernizarea serviciilor comunale în Republica Moldova”. Proiectul se implementează în parteneriat cu MCDR și ADR din Moldova.

Scopul proiectului este îmbunătățirea serviciilor comunale în Republica Moldova, care va fi atins prin următoarele activități:

- Planificarea integrată și participativă a bugetului;
- Acordarea suportului în elaborarea proiectului;
- Supravegherea și controlul calității serviciilor și lucrărilor de construcții în domeniul infrastructurii;
- Cooperare intercomunală și interinstituțională între localități și raioane, în cooperare cu ADR și MCDR,
- Acordarea de servicii consultative și instruirea funcționarilor administrației publice;
- Cofinanțarea investițiilor în infrastructură cu prioritate în domeniul aprovizionării cu apă, canalizare, îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile publice, administrarea deșeurilor.

Beneficiarii proiectului sunt comunitățile selectate, inclusiv din Regiunea de Dezvoltare Nord or. Costești, r-nul Rîșcani, com. Tătărauca Veche, r-nul Soroca și or. Ocnița.

Biroul de Cooperare Tehnică a Germaniei (GTZ) de comun acord cu ADR și MCDR a participat la organizarea și desfășurarea activităților ADR Nord, inclusiv:

- Oferirea suportului logistic la lansarea oficială a ADR Nord;

- Organizarea ședințelor de informare a Apelului de propuneri de proiecte, pregătirea suportului informațional (pregătire, multiplicare materiale), asigurarea integrală a cheltuielilor pentru seminarele de la Soroca și Florești.
- Oferirea consultanței beneficiarilor ADR Nord la etapa de scriere a propunerilor de proiecte.
- Organizarea evaluării administrative a propunerilor de proiecte de către ADR Nord.
- Selectarea propunerilor de proiecte pentru care GTZ va oferi suport financiar.

Una din activitățile de bază desfășurate de către consultanții GTZ de comun acord cu MCDR, Consiliul Regional, specialiștii ADR, este selectarea propunerilor de proiecte care vor fi susținute financiar de către GTZ. În acest scop s-a efectuat evaluarea propunerilor de proiect parvenite ca rezultat al apelului propunerilor de proiect lansat la data de 10.10.2010.

În baza recomandărilor experților GTZ a preselecat 5 proiecte (inclusiv pentru regiunea de Nord 2), care au un potențial ridicat de implementare și în baza acestora ar putea fi create modele eficiente de rezolvare a problemelor comunitare. Acestea sunt propuse ADR pentru aprobare. Astfel următoarea etapă va fi aprobarea de către reprezentanții CDR și ADR a acestor propuneri de proiecte și implementarea nemijlocită a acestora de către ADR cu suport oferit de GTZ.

Cu asistența GTZ, angajații ADR au inițiat colectarea informației privind proiectele implementate, în implementare și cele planificate cu scopul identificării stării de fapt în ceea ce privește activitatea de dezvoltare în regiuni. Produsul final al acestei activități va fi prezentat sub forma unei baze de date, care va fi continuu înnoită de către ADR și care va servi drept baza de informare solidă atât pentru exponenții interni cât și cei externi ai dezvoltării regionale din Republica Moldova.

Unul din rezultatele importante pentru perioada de inițiere a proiectului (lunile mai – iunie) a fost informarea potențialilor beneficiari din Regiunea de Dezvoltare Nord despre prevederile proiectului și posibilitățile de aplicare.

9. Vizite peste hotare efectuate de către colaboratorii ADR Nord

Schimb de experiență europeană Letonia-Moldova

În scopul preluării experienței letone în procesul de integrare europeană și aplicarea de către ONG a metodelor de lucru cu cetățenii în promovarea ideii de integrare europeană a Republicii Moldova, în perioada 9-15 mai un grup din 7 reprezentanți ai societății civile din nordul țării (Directorul ADR Nord Ion Bodrug, consultantul superior MDRD din cadrul ADR Nord Vlad Ghițu, lideri ONG, reprezentanți mass-media și instituțiilor publice) au realizat o vizită de studiu în Letonia, în cadrul căreia au fost familiarizați cu experiența letonă realizată în procesul de pre-aderare și aderare a țării la Uniunea Europeană. Proiectul se realizează de către Centrul Regional CONTACT-Bălți în parteneriat cu Asociația „Kustiba Demokratiskai Domai” din or. Riga (Letonia). Astfel, au fost vizitate mai multe instituții și organizații relevante, precum Casa Europeană, Ministerul Afacerilor Externe al Letoniei, Agenția de Dezvoltare Regională, ONG „Mișcarea Europeană”, etc., ce activează în direcția informării cetățenilor despre UE și procesele ce au loc în diverse domenii de dezvoltare a construcției europene.

O vizită interesantă și productivă s-a produs la oficiul central al Agenției de Dezvoltare Regională din or. Riga. În cadrul întruniri au fost realizate prezentări, care au reflectat activitatea instituției date pe parcursul a 10 ani de la momentul fondării. În acest context trebuie de menționat un aspect important precum preluarea unor modele și metode aplicate de staff-ul ADR letone în analiza rezultatelor și indicatorilor de performanță atinși. În final Directorul Agenției de Dezvoltare Regională din Letonia a realizat un schimb de informații privind posibilitățile de colaborare ulterioară cu Directorul Agenției de Dezvoltare Regională Nord din Moldova Ion Bodrug.

10. Planul de activitate pentru semestrul II

Activitățile principale ale ADR preconizate pentru sem II a anului 2010 sunt următoarele:

1. Implementarea SDRN, activităților prioritare din POR Nord 2010;
2. Implementarea Strategiei de comunicare a ADR;
3. Implementarea parteneriatelor publice private eficiente;
4. Elaborarea Caietelor de sarcini și Planurilor de implementare a proiectelor finanțate în anul curent;
5. Identificarea și atragerea potențialilor donatori;
6. Elaborarea Strategiei de dezvoltare instituțională a ADR Nord;
7. Vizite de studiu peste hotare (Timișoara, Piatra Neamț-România, Scopie-Macedonia);
8. Elaborarea proiectelor pentru Programul de vecinătate România-Moldova-Ukraina;